

FOTOGRAFIES

Fotografies extretes de l'exposició «Ramon Aramon i Serra, la tenacitat indefallent» feta a l'Institut d'Estudis Catalans el maig de 2008.

FONTS: Arxiu Aramon i Serra, Arxiu Montserrat Manent, Arxiu Serra d'Or, Fundació Pere Coromines i Servei de Documentació i Arxiu de l'IEC.

129

Ramon Aramon i Serra
(1907 – 2000)

la tenacitat indefallent

per a l'IEC,

**la pervivència,
la continuïtat**

FOTOGRAFIA 2. *Ramon Aramon i Burguès, el pare.*

FOTOGRAFIA 3. *Dolors Serra i Boladeras, la mare.*

130

FOTOGRAFIA 4. *El petit Ramon, de vuit anys, guanya una primera distinció, el Premi d'Honor de Lectura d'un certamen convocat per l'entitat Sang Nova, sota el patronatge de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.*

FOTOGRAFIA 5. *L'enyorat Francesc Martorell i Trabal, el mestre generós.*

FOTOGRAFIA 6. *Jordi Rubió i Balaguer, mestre els anys vint i mestre després i després.*

131

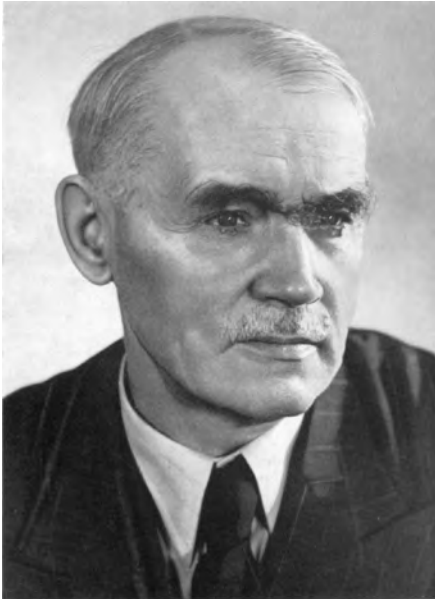

FOTOGRAFIA 7. *Amb Ramón Menéndez Pidal, el mestre i l'amic perdurable.*

FOTOGRAFIA 8. *Ramon Aramon durant la seva estada d'estudi a Leipzig (1931).*

132

FOTOGRAFIA 9. *Ernst Gamillscheg, professor de filologia romànica a la Universitat de Berlín (1932).*

FOTOGRAFIA 10. Cinc membres de l'IEC. Francesc de B. Moll i Ramon Aramon amb un grup d'alumnes de l'Institut-Escola, dels quals Joan Ainaud, Enric Casassas i Josep Teixidor —de catorze anys— també serien membres de l'IEC.

FOTOGRAFIA 11. Els professors de l'Institut-Escola en un sopar commemoratiu del tercer aniversari de la fundació. Al costat del professor d'història Enric Bagué, a l'esquerra, Ramon Aramon.

FOTOGRAFIA 12. *Ramon Aramon i Francesc de Borja Moll, una sòlida amistat.*

FOTOGRAFIA 13. *Uns amics —Joan Coromines, Hilde Stein, Josep Maria de Casacuberta i Ramon Aramon—, un dia de 1934, d'excursió a Sant Pere de Ribes.*

FOTOGRAFIA 14. *Ramon d'Alòs-Moner, Joan Coromines, L. d'Alòs-Moner, Pau Vila, Hilde Stein, J. M. de Casacuberta, M. d'Alòs-Moner, Pompeu Fabra i Ramon Aramon, d'excursió, amb la lexicografia i els topònims al cap.*

135

FOTOGRAFIA 15. *Un grup de components d'Acció Valenciana amb Pompeu Fabra (1), R. Aramon (2) i J. M. de Casacuberta (3), que anaren a València (1935) per tal de tractar qüestions de toponímia.*

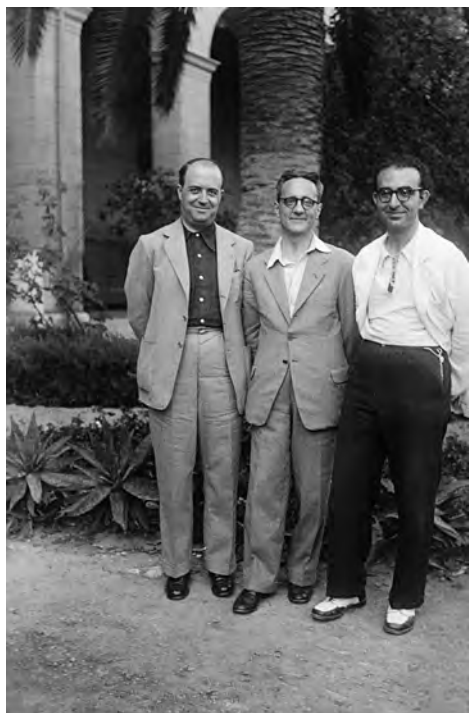

FOTOGRAFIA 16. *Ramon Aramon i la seva muller Hilde Stein amb els quatre fills: Núria, Pere, Jordi (al braç) i Carme. (Fotografia per al carnet de família nombrosa, 1947.)*

136

FOTOGRAFIA 17. *El 1950, invitat per diverses universitats a fer conferències, Ramon Aramon i Hilde Stein van a Alemanya amb un primer permís de sortida del país després de la guerra (més endavant vindrien, altre cop, llargs anys de denegació).*

FOTOGRAFIA 18. *A Ciutat de Mallorca, Ramon Aramon, Francesc de B. Moll i Manuel Sanchis i Guarner el 1945.*

FOTOGRAFIA 19. *Maria Antònia Salvà —entre Miquel Dolç i Ramon Aramon— acaba de fer setanta-cinc anys i rep felicitacions a dojo.*

Per un glop que us doní de la pairal cisterna
em torneu el poal, amics, curull de flors.

4 de novembre de 1944

138 FOTOGRAFIA 20. *El 1947, a la dreta de mossèn Antoni Pons i Pastor, Sanchis i Guarner i Aramon, i a l'esquerra, Moll.*

FOTOGRAFIA 21. *El pare Miquel Batllori i Ramon Aramon al Vaticà, sortint d'una audiència papal el 1951. Volien informar Pius XII de la situació de la llengua i la cultura catalanes.*

FOTOGRAFIA 22. *La Festa Anual de 1949, a la llar de Puig i Cadafalch, amb l'amfitrió i J. M. López-Picó a la presidència, i el secretari general llegint la Memòria. Tots amb esmòquing, amb voluntat de denotar solemnitat per damunt la circumstància repressiva.*

139

FOTOGRAFIA 23. *Festa Anual de 1954, al domicili de Joan Botey, amb Puig i Cadafalch, Carles Riba i Eduard Fontserè a la presidència i Ramon Aramon llegint la minuciosa Memòria.*

FOTOGRAFIA 24. *La Societat Catalana d'Estudis Històrics, que presidia Ramon Aramon i de la qual havia estat fundador, es reüní el 21 de maig de 1950 al monestir de Santes Creus.*

140

FOTOGRAFIA 25. *També la Societat Catalana d'Estudis Històrics s'aplegà a la Font de l'Oreneta, a Viladrau, l'1 de juny de 1958, en commemoració del 25è aniversari de la mort de Guerau de Liost. Jaume Bofill i Bofill, fill del poeta, entre Ramon Aramon i Rafael Tasis, llegeix una endreça.*

Filla del cel, jo só la font de l'oreneta.
Em descobrí l'ocell i em coronà un poeta.

FOTOGRAFIA 26. *Davant el monument a Costa i Llobera que hi ha a la cala Murta, de Formentor, el 1956 s'hi commemorà el trenta-quatrè aniversari de la mort del poeta. Ramon Aramon, és clar, hi era i glossà la figura del gran mallorquí.*

FOTOGRAFIA 27. *Ramon Aramon amb el general Rafael Catardi, poeta alguerès, que presentà els seus versos a Barcelona, el 8 de novembre de 1957.*

FOTOGRAFIA 28. Des del 1945, el refugi de la Gran Via, 600, a l'Editorial Pedagògica. Les condicions de treball. La permanent ajuda de Montserrat Martí. La precarietat vençuda pel coratge.

142

FOTOGRAFIA 29. Des de principis de 1963, l'IEC s'hostatjà a la planta noble del Palau Dalmases, seu d'Òmnium Cultural. La Festa Anual de 1966 tingué lloc a l'Editorial Spes —que el Palau Dalmases, el 2 de desembre de 1963, havia estat precintat per ordre governativa. Oriol de Bolòs, Pere Bohigas i Ramon Aramon, a la presidència.

FOTOGRAFIA 30. *Al Congrés d'Estudis Romànics a Florència, el 1956, Ramon Aramon presideix una sessió.*

FOTOGRAFIA 31. *Ramon Aramon davant el Palais des Académies de Brussel·les, seu de la Unió Acadèmica Internacional.*

FOTOGRAFIA 32. *Ramon Aramon, representant la UAI, i Pere Bosch i Gimpera, el setembre de 1967, assisteixen a la IX Assemblea General del Consell Internacional de la Filosofia i les Ciències Humanes celebrada a Romania i, acompanyats d'un hieromonakhós, visiten el monestir de Căldărușani.*

144

FOTOGRAFIA 33. *El Consell Internacional de la Filosofia i les Ciències Humanes, adscrit a la UAI, celebrà Assemblea General a Rio de Janeiro de l'11 al 14 de setembre de 1973. Ramon Aramon, durant una sessió, amb Tatsuro Yamamoto, historiador orientalista (al micròfon) i el belga Gerard Verbeke, filòsof i teòleg.*

FOTOGRAFIA 34. *Lluís de 1968 parlà a Cuixà davant el monòlit que recorda Puig i Cadafalch, l'home que tan bé coneixia el monestir i la seva història.*

145

FOTOGRAFIA 35. *L'agost de 1968 parlà a Cantonigròs invitat pel Concurs de Poesia.*

FOTOGRAFIA 36. La primavera de 1970 Josep Carner i la seva muller, Émilie Noulet, feren una breu estada a Barcelona. El 9 d'abril visiten el Palau Dalmases i Ramon Aramon els dóna la benvinguda.

146

FOTOGRAFIA 37. Eduard Fontserè ha fet cent anys, i una representació de l'IEC —R. Faus, J. Teixidor, P. Bohigas, R. Aramon, P. Domingo, J. Rubió— va al seu domicili a felicitar-lo (1970).

FOTOGRAFIA 38. El 1971, el bust de Pompeu Fabra és descobert per la seva filla Carola en una sala del Palau Dalmases cedida per Òmnium Cultural a l'IEC, en presència de Martí Mas (Òmnium Cultural) i Ramon Aramon.

147

FOTOGRAFIA 39. La Festa Anual de 1972, al Palau Dalmases, tingué a la presidència Pere Bohigas, Jordi Rubió, Pere Domingo, Ramon Aramon —llegint, com sempre— i Coll i Alentorn.

FOTOGRAFIA 40. *El 1973, al Palau Dalmases, Aramon i el seu amic Aurelio Roncaglia, romanista, que, l'any 1990, com a representant de la Unió Acadèmica Internacional, pronunciaria el discurs dels mereixements quan, a Ramon Aramon, li fou concedida la Medalla d'Or de la Generalitat.*

148

FOTOGRAFIA 41. *Ramon Aramon amb Robert Pring-Mill, Arthur Terry i Frank Pierce, catalanòfils britànics.*

FOTOGRAFIA 42. *Ramon Aramon i Joan Fuster, una bona entesa.*

149

FOTOGRAFIA 43. *Francesc de B. Moll, Ramon Aramon i Manuel Sanchis i Guarner, a Mallorca, el 1979, en ocasió de les Festes Populars de Cultura Pompeu Fabra.*

FOTOGRAFIA 44. *Ramon Aramon i Serra, l'assessor lingüístic de la Gran enciclopèdia catalana des de 1965 fins a 1990.*

150

FOTOGRAFIA 45. *L'any 1977 Ramon Aramon presidí els Jocs Florals de Munic, «els darrers que tindran lloc lluny de Barcelona, fora de l'àmbit de les terres catalanes», digué en el discurs presidencial, a l'exili.*

FOTOGRAFIA 46. *Ramon Aramon i Joan Ainaud —president de l'IEC— reben, el 9 de maig de 1979, el president Tarradellas i la seva muller a la porta del Palau Dalmases.*

151

FOTOGRAFIA 47. *Aramon parla de «Frederic Mistral i la Renaixença catalana» al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, dintre les jornades commemoratives del cent-cinquantè aniversari de la naixença de Mistral (5 desembre 1980).*

FOTOGRAFIA 48. *L'any 1981, setanta-cinquè aniversari del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana, al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, Aramon, Moll i Sanchis i Guarner parlaren de la unitat de la llengua.*

152

FOTOGRAFIA 49. *Fabra i Aramon, el 1939, foren expulsats —amb tants d'altres— de la Universitat. Un dia de 1982 —el de l'obertura del curs acadèmic— hi tornaven a ser: Aramon, pronunciant una conferència, i Fabra en la paraula d'Aramon, amb motiu del cinquantè aniversari del Diccionari i, alhora, de les Normes de Castelló.*

FOTOGRAFIA 50. *L'Institut torna a la Casa de Convalescència! Els presidents de la Generalitat de Catalunya, del Parlament de Catalunya i de la Diputació de Barcelona —Josep Tarradellas, Heribert Barrera i Francesc Martí i Jusmet— són presents a l'acte de lliurament (1982) de la seu recobrada, que reben el president i el secretari de l'Institut —Enric Casassas i Ramon Aramon.*

153

FOTOGRAFIA 51. *La mesa del Parlament de Catalunya, entre Ramon Aramon i Jordi Carbonell, visita la Casa de Convalescència, retornada de poc a l'IEC (1983).*

FOTOGRAFIA 52. A l'IEC, Ramon Aramon i Josep Tarradellas, cordialment.

FOTOGRAFIA 53. Ramon Aramon, davant la Biblioteca del Congrés, a Washington, entrevistat per TV3 en ocasió d'una reunió de la North American-Catalan Society, el 1984.

FOTOGRAFIA 54. Al Pati dels Tarongers, Ramon Aramon féu les presentacions de dos presidents: Jordi Pujol, de la Generalitat, i l'australià Stephen Wurm, de la Unió Acadèmica Internacional (1987).

FOTOGRAFIA 55. L'1 d'agost de 1988, aniversari de la mort de Prat de la Riba, Ramon Aramon fou el conferenciant en l'acte commemoratiu anual que té lloc a la Casa Museu de Castellterçol: «Enric Prat de la Riba i l'Institut d'Estudis Catalans».

Photo: (Barral)

Ramon ARAMON i SERRA

*filòleg,
de Barcelona*

PREMI D'HONOR

de les Lletres Catalanes 1983

ÒMNIUM CULTURAL

ASSOCIACIÓ PROMOTORA DE LA CULTURA CATALANA

Lletrada 20, ent. 1 (Passeig Dalmau) 1 - 081 219 89 90, Barcelona 2

ACTIVS, BARRAL

L.L.A. - 01-8-1983-83

FOTOGRAFIA 57. Amb motiu del seu setantè aniversari, és oferta a Ramon Aramon —en un emotiu acte al Palau Dalmau celebrat el 1980— la Miscel·lània Aramon i Serra.

FOTOGRAFIA 58. El Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències atorgà —el 1982— el Premi Ramon Fuster a Ramon Aramon, que ho agraeix, davant de Joan Guitart, conseller de Cultura; Miquel Coll i Alentorn, president del Parlament de Catalunya; Helena Ferrer, degana del Col·legi, i Joan Carreras, de la Junta Col·legial.

FOTOGRAFIA 59. *L'any 1990 fou concedida la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya a Ramon Aramon.*

FOTOGRAFIA 60. *L'any 1982 la Generalitat de Catalunya concedia, per primera vegada, la Creu de Sant Jordi. Entre els guardonats en aquesta edició hi havia Ramon Aramon i Serra, que rebia la distinció de mans del president Jordi Pujol.*

FOTOGRAFIA 61. El 1993 a les Drassanes de Barcelona se celebrà un multitudinari homenatge popular a Ramon Aramon, organitzat per l'associació Llengua Nacional. Per primera vegada s'hi concedí el Premi a la Lleialtat Lingüística Ramon Aramon i Serra. Ramon Aramon i els premiats escolten les paraules de Jordi Pujol, president de la Generalitat de Catalunya.

159

FOTOGRAFIA 62. Els noranta anys de Ramon Aramon; amb Jordi Carbonell —en el curs de la visita que li fa una representació de l'Institut— fullegen el llibre *Estudis de llengua i literatura* que l'IEC li ha ofert en homenatge (1997).